

Roczny plan pracy z historii dla klasy ósmej szkoły podstawowej do programu nauczania „Wczoraj i dziś”
Wymagania na poszczególne oceny

Temat lekcji	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na poszczególne oceny				
		dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
ROZDZIAŁ I: II WOJNA ŚWIATOWA						
1. Napaść na Polskę	1. Niemieckie przygotowani a do wojny 2. Polacy w przededniu wojny 3. Wybuch wojny 4. Przebieg walk 5. Napaść sowiecka 6. Zakończenie walk i bilans wojny obronnej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: wojna błyskawiczna (<i>Blitzkrieg</i>) – zna daty: agresji Niemiec na Polskę (1 IX 1939), wkroczenia Armii Czerwonej do Polski (17 IX 1939) – identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina – wymienia etapy wojny obronnej Polski – wyjaśnia przyczyny klęski	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa graniczna, „dziwna wojna”, internowanie – zna daty: bitwy o Westerplatte (1–7 IX 1939), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Francję i Wielką Brytanię (3 IX 1939), kapitulacji Warszawy (28 IX 1939) – identyfikuje postacie: Henryka Sucharskiego,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „polskie Termopile”, Korpus Ochrony Pogranicza (KOP) – zna daty: bitwy nad Bzurą (9–22 IX 1939), ewakuacji władz państwowych i wojskowych z Warszawy (6/7 IX 1939), internowania władz polskich w Rumunii (17/18 IX 1939), kapitulacji pod Kockiem (6 X 1939)	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: prowokacja gliwicka, Grupy Specjalne (<i>Einsatzgruppen</i>) – zna daty: prowokacji gliwickiej (31 VIII 1939), kapitulacji Helu (2 X 1939), – identyfikuje postacie: Franciszka Dąbrowskiego, Józefa Unruga, Tadeusza Kutrzeby – porównuje plany Polski i Niemiec	Uczeń: – ocenia postawę aliantów zachodnich wobec Polski we wrześniu 1939 r. – ocenia postawę władz polskich we wrześniu 1939 r.

		Polski we wrześniu 1939 r.	Edwarda Rydza-Śmigłego, Stefana Starzyńskiego – wskazuje na mapie kierunki uderzeń armii niemieckiej i sowieckiej – charakteryzuje etapy wojny obronnej Polski – opisuje przykłady bohaterstwa polskich żołnierzy – przedstawia przykłady zbrodni wojennych dokonanych przez Niemców w czasie wojny obronnej Polski	– identyfikuje postacie: Władysława Raginisa, Franciszka Kleeberga – wymienia miejsca kluczowych bitew wojny obronnej Polski stoczonych z wojskami niemieckimi i sowieckimi – przedstawia polityczne i militarne założenia planu obrony Polski w 1939 r. – omawia okoliczności wkroczenia wojsk sowieckich na terytorium Polski w kontekście paktu Ribbentrop–Mołotow	przygotowane na wypadek wojny – przedstawia stosunek sił ZSRS, Niemiec i Polski	
2. Podbój Europy przez	1. Wojna zimowa	Uczeń: – wyjaśnia	Uczeń: – wyjaśnia	Uczeń: – wyjaśnia	Uczeń: – wyjaśnia	Uczeń: – ocenia sytuację

Hitlera i Stalina	2. Atak III Rzeszy na kraje skandynawskie	znaczenie terminów: alianci, bitwa o Anglię, kolaboracja	znaczenie terminu: linia Maginota	znaczenie terminów: wojna zimowa, państwo marionetkowe, państwo Vichy	znaczenie terminów: Komitet Wolnej Francji, linia Mannerheima	polityczną i militarną w Europie w 1941 r.
	3. Agresja niemiecka na Europę Zachodnią	– zna daty: ataku III Rzeszy na Francję (10 V 1940), bitwy o Anglię (VII–X 1940)	– zna daty: napaści niemieckiej na Danię i Norwegię (9 IV 1940), ataku Niemiec na Jugosławię i Grecję (6 IV 1941)	– zna daty: wojny sowiecko-fińskiej (XI 1939 – III 1940), zajęcia republik bałtyckich przez ZSRS (VI 1940),	– zna datę: ewakuacji wojsk alianckich z Dunkierki (V–VI 1940)	
	4. Klęska Francji	– wymienia państwa, które padły ofiarą agresji sowieckiej oraz niemieckiej do 1941 r.	– identyfikuje postacie: Winstona Churchilla, Charles’a de Gaulle’a	– przedstawia ekspansję ZSRS w latach 1939–1941	– identyfikuje postacie: Vidkuna Quislinga, Philippe’a Pétaina	
	5. Bitwa o Anglię		– wskazuje na mapie obszary zagarnięte przez ZSRS i III Rzeszę do 1941 r.	– opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940–1941	– omawia sposób przejęcia kontroli nad republikami bałtyckimi przez ZSRS w 1940 r.	
	6. Wojna na Bałkanach		– przedstawia cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939–1941	– opisuje skutki bitwy o Anglię oraz omawia jej polityczne i militarne znaczenie		
			– przedstawia najważniejsze działania wojenne w Europie z lat 1939–1941			
			– wyjaśnia główne			

przyczyny
pokonania Francji
przez armię
niemiecką w 1940
r.

TSW – Dlaczego
Niemcy nie
zdobyli Anglii?

1. Jak pokonać
flotę
brytyjską?
2. Bitwa o Anglię
3. Pierwsza
porażka
Hitlera

Uczeń:
– zna datę: bitwy o
Anglię (VII–X 1940)
– identyfikuje
postacie: Adolfa
Hitlera, Winstona
Churchilla
– wymienia cele
niemieckich
ataków lotniczych
na Wielką Brytanię

Uczeń:
– wyjaśnia
znaczenie
terminów:
operacja „Lew
morski”, Enigma
– wskazuje
wynalazki
techniczne, które
pomogły
Brytyjczykom w
walce z Niemcami
– przedstawia
militarny wkład
Polaków w obronę
Wielkiej Brytanii

Uczeń:
– zna daty:
największego
nalotu
niemieckiego na
Wielką Brytanię
(15 IX 1940),
nalotu na Coventry
(14 XI 1940)
– identyfikuje
postacie Mariana
Rejewskiego,
Jerzego
Różyckiego,
Henryka
Zygalskiego
– omawia
założenia
niemieckiego
planu inwazji na
Wielką Brytanię
– wyjaśnia, jakie
były przyczyny
klęski Niemiec w

Uczeń:
– porównuje
potencjał militarny
wojsk niemieckich
i brytyjskich w
czasie wojny o
Anglię

Uczeń:
– ocenia wkład
polskich lotników
w walki o Wielką
Brytanię

3. Wojna III Rzeszy z ZSRS	1. Przygotowani a do wojny	Uczeń: – wyjaśnia	Uczeń: – wyjaśnia	bitwie o Anglię Uczeń: – wyjaśnia	Uczeń: – wskazuje	Uczeń: – ocenia postawę
	2. Atak niemiecki na ZSRS	znaczenie terminu: plan „Barbarossa” – zna daty: agresji	znaczenie terminu: Wielka Wojna Ojczyźniana	znaczenie terminów: blokada Leningradu, Lend-Lease Act	powody zbliżenia Wielkiej Brytanii i USA do ZSRS	władz sowieckich w czasie Wielkiej Wojny
	3. Wielka Wojna Ojczyźniana	Niemiec na ZSRS (22 VI 1941), bitwy pod Stalingradem	– zna datę: bitwy pod Moskwą (XI–XII 1941)	– zna datę: blokady Leningradu (1941–1944)	– przedstawia warunki	Ojczyźnianej
	4. Stosunek ludności ZSRS do okupanta	(VIII 1942 – II 1943)	– identyfikuje postać: Gieorgija Żukowa	– identyfikuje postać: Friedricha von Paulusa	– przedstawia przebieg działań wojennych na terenie ZSRS	
	5. Walki o Leningrad i Stalingrad	– omawia przełomowe znaczenie bitwy stalingradzkiej dla przebiegu II wojny światowej	– wskazuje na mapie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRS: pod Moskwą i pod Stalingradem – wyjaśnia przyczyny ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki – przedstawia etapy wojny niemiecko-sowieckiej – wyjaśnia, jakie czynniki spowodowały klęskę ofensywy	– przedstawia przebieg działań wojennych na froncie wschodnim w latach 1941–1943 – charakteryzuje stosunek ludności do okupanta na zajmowanych terenach przez Niemców – przedstawia, w jaki sposób Niemcy traktowali jeńców sowieckich	– przedstawia warunki prowadzenia działań wojennych przez Niemcy na terenie ZSRS – wyjaśnia przyczyny i okoliczności zdobycia przewagi militarnej przez ZSRS	

4. Polityka okupacyjna III Rzeszy	1. Polityka niemiecka wobec ziem okupowanych	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: ruch oporu, getto, Holocaust, obóz koncentracyjny	niemieckiej na Moskwę w 1941 r.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: pacyfikacja, Generalny Plan Wschodni, gwiazda Dawida, obóz zagłady	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „przestrzeń życiowa” (Lebensraum), „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, „Szoah”, „Żegota”, szmalcownicy	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Babi Jar, Ponary, czetnicy	Uczeń: – ocenia postawy wobec Holocaustu
	2. Ruch oporu w okupowanej Europie	– przedstawia założenia rasowej polityki hitlerowców oraz metody jej realizacji	– zna datę: powstania Generalnego Planu Wschodniego (1942)	– zna datę: konferencji w Wannsee (I 1942)	– zna datę: „przestrzeń życiowa” (Lebensraum), „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, „Szoah”, „Żegota”, szmalcownicy	– zna datę: wybuchu antyniemieckiego powstania w Paryżu (VIII 1942)	
	3. Polityka niemiecka wobec Żydów		– identyfikuje postacie: Adolfa Eichmanna, Ireny Sendlerowej	– identyfikuje postacie: Heinricha Himmlera, Oskara Schindlera	– identyfikuje postacie: Josipa Broza-Tity, Raoula Wallenberga, Henryka Sławika,		
	4. Holocaust		– wymienia założenia niemieckiego Generalnego Planu Wschód	– wskazuje na mapie obozy koncentracyjne i obozy zagłady w Europie	– przedstawia przebieg zagłady europejskich		
	5. Postawy wobec Holocaustu						

			w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami, oraz kraje, gdzie rozwinął się ruch oporu – wyjaśnia, jakimi sposobami ludność terenów okupowanych niosła pomoc Żydom – omawia bilans Holokaustu	Żydów – omawia postawy ludności ziem okupowanych wobec Holokaustu i niemieckich agresorów		
5. Wojna poza Europą	1. Walki w Afryce Północnej 2. Wojna na Atlantyku 3. Przystąpienie Japonii do wojny 4. Ofensywa japońska w Azji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: bitwa o Atlantyk – zna daty: ataku Japonii na USA (7 XII 1941), bitwy pod El Alamein (X–XI 1942), bitwy o Midway (VI 1942) – identyfikuje postać: Franklina Delano Roosevelta – wymienia główne strony	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Afrika Korps, pakt trzech, wilcze stada, konwój, Enigma – zna daty: podpisania paktu trzech (IX 1940), bitwy na Morzu Koralowym (V 1942), kapitulacji wojsk włoskich i niemieckich w	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: U-Boot, pancernik, lotniskowiec – zna daty: ataku Włoch na Egipt (VIII 1940), lądowania wojsk niemieckich w Afryce (1941), walk o Guadalcanal (VIII 1942 – II 1943) – identyfikuje	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Torch” – zna datę: nalotów na Maltę (1940–1942) – wskazuje na mapie obszary opanowane przez Japończyków do końca 1942 r. – przedstawia rozwiązania militarne, które	Uczeń: – ocenia konsekwencje włączenia się USA do wojny

		konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele strategiczne	Afryce (V 1943) – identyfikuje postać: Erwina Rommla – wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew pod El Alamein i pod Midway i lokalizuje je na mapie – wyjaśnia znaczenie bitwy o Atlantyk dla losów II wojny światowej	postacie: Bernarda Montgomery'ego, Dwighta Davida Eisenhowera – przedstawia przebieg walk w Afryce – charakteryzuje ekspansję japońską w Azji – omawia działania wojenne na morzach i oceanach	obie strony stosowały podczas zmagania na Oceanie Atlantyckim	
6. Droga do zwycięstwa	1. Początek Wielkiej Koalicji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu:	Uczeń: – przedstawia wizję
	2. Bitwa na łuku Kurskim i jej następstwa	terminów: <i>Karta atlantycka</i> , Wielka Koalicja,	terminów: konferencja w Teheranie,	terminów: <i>Lend-Lease Act</i> , konferencja w Casablance,	operacja „Bagration” – identyfikuje	powojennego świata zarysowaną w <i>Karcie</i>
	3. Walki na Sycylii i we Włoszech	Wielka Trójka – zna datę: podpisanie <i>Karty atlantyckiej</i> (14 VIII 1941 r.)	operacja „Overlord” – zna daty: bitwy na łuku Kurskim (VII 1943),	operacja „Market Garden”, linia Gustawa – zna daty:	postać: Clausa von Stauffenberga – przedstawia przyczyny,	<i>atlantyckiej</i> przez przywódców USA i Wielkiej Brytanii
	4. Konferencja w Teheranie	1941 r.) – identyfikuje	na łuku Kurskim (VII 1943), konferencji w Teheranie (XI–XII 1943),	konferencji w Casablance (I 1943), ofensywy	okoliczności i skutki zamachu na Hitlera – charakteryzuje	
	5. Otwarcie drugiego frontu w	postacie: Józefa Stalina, Franklina	łądowania			

	Europie	Delano Roosevelta, Winstona Churchilla – wyjaśnia genezę powstania i cele Wielkiej Koalicji	wojsk alianckich na Sycylii (VII 1943), bitwy o Monte Cassino (V 1944), operacji „Overlord” (6 VI 1944) – przedstawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki w Teheranie – wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew i operacji militarnych na froncie wschodnim i zachodnim w latach 1943–1944	Armii Czerwonej na froncie wschodnim (VI 1944), zamachu na A. Hitlera (VII 1944), bitwy pod Falaise (VIII 1944) – identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Stanisława Maczka – przedstawia etapy formowania się Wielkiej Koalicji antyhitlerowskiej – przedstawia decyzje podjęte podczas konferencji w Casablance – opisuje walki na froncie zachodnim i we Włoszech w latach 1943–1944	założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej	
Koniec II wojny światowej	1. Ład jałtański 2. Koniec wojny w Europie 3. Walki na Dalekim Wschodzie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: ład jałtański – zna daty: konferencji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: operacja berlińska, bezwarunkowa	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Wał Pomorski, taktyka „żabich skoków”	Uczeń: – zna daty: bitwy na Morzu Filipińskim (VI 1944), – charakteryzuje	– ocenia założenia Ładu jałtańskiego – ocenia decyzję Amerykanów o użyciu bomby atomowej

4. Kapitulacja Japonii	jałtańskiej (4–11 II 1945), bezwarunkowej kapitulacji III Rzeszy (8/9 V 1945) – identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla – przedstawia decyzje podjęte podczas konferencji jałtańskiej	kapitulacja, kamikadze – zna daty: operacji berlińskiej (IV 1945), zrzucenia bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki (6 i 9 VIII 1945), bezwarunkowej kapitulacji Japonii (2 IX 1945) – przedstawia wielkie operacje strategiczne na froncie wschodnim i zachodnim – omawia okoliczności kapitulacji Japonii	– zna daty: bitwy o Iwo Jimę (II–III 1945), zdobycia Berlina (2 V 1945), – identyfikuje postać: Douglasa MacArthura – charakteryzuje działania na froncie wschodnim, zachodnim i na Pacyfiku w latach 1944–1945 – omawia metody prowadzenia walki w rejonie Azji i Pacyfiku oraz przedstawia ich skutki	założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej – wyjaśnia, w jakich okolicznościach nastąpiła kapitulacja III Rzeszy	przeciwko Japonii
------------------------	--	--	--	--	-------------------

POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU I

ROZDZIAŁ II: POLACY PODCZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ						
1. Dwie okupacje	1. Podział ziem polskich 2. Okupacja niemiecka	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: traktat	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: operacja	Uczeń: – porównuje i ocenia okupacyjną politykę władz

	3. Terror hitlerowski 4. Okupacja sowiecka 5. Deportacje w głąb ZSRS	Generalne Gubernatorstwo, wysiedlenia, deportacja, sowietyzacja – wskazuje na mapie tereny pod okupacją niemiecką i sowiecką – charakteryzuje główne cele niemieckiej i sowieckiej polityki okupacyjnej	o granicach i przyjaźni, łapanka, volkslista, akcja AB – zna daty: podpisania traktatu o granicach i przyjaźni (28 IX 1939), akcji AB (V–VI 1940), zbrodni katyńskiej (IV–V 1940) – wskazuje na mapie miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz zsyłek i kaźni ludności polskiej w ZSRS – podaje przykłady terroru niemieckiego i sowieckiego – wyjaśnia, jaki cel zamierzali zrealizować Niemcy, mordując	volksdeutsch, „gadzinówka”, Akcja Specjalna „Kraków”, granatowa policja, Pawiak, paszportyzacja – zna daty: Akcji Specjalnej „Kraków” (XI 1939), paszportyzacji (1940) – identyfikuje postać: Hansa Franka – przedstawia i porównuje politykę okupanta niemieckiego na ziemiach wcielonych do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie – charakteryzuje życie codzienne w kraju pod okupacją niemiecką na	„Tannenberg” – zna daty: wyborów do zgromadzeń na Kresach (X 1939), deportacji Polaków w głąb ZSRS (II, IV i VI 1940 oraz V/VI 1941) – przedstawia zmiany terytorialne na ziemiach polskich pod okupacją – przedstawia deportacji Polaków w głąb ZSRS	niemieckich i sowieckich wobec polskiego społeczeństwa
--	---	--	--	---	---	---

			polską inteligencję – omawia okoliczności i przebieg zbrodni katyńskiej	przykładzie Warszawy		
2. Władze polskie na uchodźstwie	1. Powstanie polskiego rządu na emigracji 2. Stosunki polsko-sowieckie 3. Armia Polska w ZSRS 4. Sprawa katyńska 5. Śmierć Sikorskiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: rząd emigracyjny – identyfikuje postać: Władysława Sikorskiego – przedstawia okoliczności powstania polskiego rządu emigracyjnego – wyjaśnia, jakie znaczenie miała działalność rządu emigracyjnego dla Polaków w kraju i na uchodźstwie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: układ Sikorski-Majski, armia Andersa, sprawa katyńska, katastrofa gibraltarska – zna daty: powstania rządu emigracyjnego (IX 1939), układu Sikorski-Majski (30 VII 1941), zerwania stosunków rządu emigracyjnego z ZSRS (25 IV 1943), katastrofy gibraltarskiej (4 VII 1943) – identyfikuje postacie:	Uczeń: – zna datę: ewakuacji armii Andersa na Bliski Wschód (VIII 1942) – identyfikuje postać: Kazimierza Sosnkowskiego – przedstawia okoliczności podpisania układu Sikorski-Majski – opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS Armii Polskiej gen. Władysława Andersa – omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej – przedstawia tworzące się w	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Rada Narodowa RP – omawia losy polskich żołnierzy internowanych po klęsce wrześniowej	Uczeń: – ocenia znaczenie układu Sikorski-Majski dla sprawy polskiej w czasie II wojny światowej

			Władysława Raczkiewicza, Władysława Andersa, Stanisława Mikołajczyka – omawia postanowienia układu Sikorski-Majski – przedstawia okoliczności formowania się Armii Polskiej w ZSRS – wyjaśnia przyczyny zerwania przez ZSRS stosunków dyplomatycznych z polskim rządem emigracyjnym w Londynie	ZSRS i w kraju pod okupacją ośrodki przyszłych polskich władz komunistycznych		
3. Polskie Państwo Podziemne	1. Początki działalności konspiracyjnej 2. Powstanie Armii Krajowej 3. Działalność ZWZ-AK	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Państwo Podziemne, Armia Krajowa (AK)	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), Delegatura Rządu RP na Kraj,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: partyzantka Hubala, Służba Zwycięstwu Polski	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Polityczny Komitet Porozumiewawczy (PKP), Narodowa	

	4. Polityczne podziały polskiego podziemia 5. Polskie Państwo Podziemne	– zna datę: powstania AK (14 II 1942) – identyfikuje postacie: Stefana Roweckiego ps. Grot, Tadeusza Komorowskiego ps. Bór – wymienia sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, jaką rolę odgrywała Armia Krajowa	Rada Jedności Narodowej (RJN), Szare Szeregi, mały sabotaż, dywersja – zna datę: powstania Delegatury Rządu RP na Kraj (XII 1940) – identyfikuje postacie: Kazimierza Sosnkowskiego, Jana Bytnara ps. Rudy – wskazuje na mapie rejony najintensywniejszej działalności polskiej partyzantki – przedstawia strukturę Polskiego Państwa Podziemnego – omawia rolę Rady Jedności Narodowej w strukturach	(SZP), cichociemni, Kedyw, akcja scaleniowa – zna daty: powstania SZP (IX 1939), ZWZ (XI 1939) – identyfikuje postacie: Henryka Dobrzańskiego, Jana Karskiego, Jana Nowaka-Jeziorańskiego – omawia proces budowania struktur wojskowych Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, na czym polegała akcja scaleniowa – wymienia najważniejsze akcje zbrojne ZWZ-AK – charakteryzuje działalność polskich partii politycznych w	Organizacja Wojskowa, Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne, Gwardia Ludowa, Armia Ludowa (AL) – zna daty: akcji pod Arsenalem (1943), zamachu na F. Kutschere (II 1944) – identyfikuje postacie: Michała Karaszewicza-Tokarzewskiego, Cyryla Ratajskiego, Franza Kutschery – charakteryzuje działalność partyzantki majora Hubala – omawia strukturę i działalność Szarych Szeregów – wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny	
--	---	--	---	--	--	--

			Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, na czym polegała działalność Delegata Rządu na Kraj	okresie okupacji – przedstawia działalność Delegatury Rządu na Kraj	utrzymywał kontakty z krajem pod okupacją	
TSW – Zbrojne akcje polskiego ruchu oporu	1. Akcja pod Arsenalem 2. Akcja „Główki”	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: akcja pod Arsenalem – zna datę: akcji pod Arsenalem (III 1943) – identyfikuje postać: Jana Bytnara ps. Rudy – przedstawia przyczyny i skutki akcji pod Arsenalem	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: zamach na F. Kutscherę, sabotaż, dywersja, Kedyw – zna datę: zamachu na Franza Kutscherę (II 1944) – identyfikuje postacie: Tadeusza Zawadzkiego ps. Zośka, Franza Kutschery – przedstawia przyczyny i skutki zamachu na F. Kutscherę – wyjaśnia, jakie represje spotkały Polaków za	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: akcja pod Arsenalem („Meksyk II”), akcja „Główki” – identyfikuje postać: Emila Fieldorfa ps. Nil – przedstawia metody działalności Kedywu – omawia przebieg akcji pod Arsenalem	Uczeń: – zna datę: decyzji AK o przejściu od biernego oporu do ograniczonej walki z okupantem (1942) – omawia przebieg zamachu na F. Kutscherę	Uczeń: – ocenia zaangażowanie młodych ludzi w walce z okupantem

			przeprowadzenie akcji pod Arsenalem			
4. Społeczeństwo polskie pod okupacją	1. Niemiecki terror 2. Postawa Polaków wobec okupacji 3. Zagłada polskich Żydów 4. Powstanie w getcie warszawskim 5. Polacy wobec Holokaustu 6. Rzeź wołyńska	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: łapanka, Holokaust, getto - wymienia postawy Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego - przedstawia metody eksterminacji narodu żydowskiego	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: Generalny Plan Wschód, Rada Pomocy Żydom „Żegota”, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, rzeź wołyńska - zna daty: powstania Generalnego Planu Wschód (1942), wybuchu powstania w getcie warszawskim (19 IV 1943), rzezi wołyńskiej (1943) - identyfikuje postacie: Marka Edelmana, Ireny Sendlerowej, Józefa i Wiktorii	Uczeń: - wymienia znaczenie terminów: kontyngent, czarny rynek, Żydowska Organizacja Bojowa (ŻOB), szmalcownik, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), czystki etniczne - zna daty: decyzji o przeprowadzeniu Holokaustu (1942), początku wysiedleń na Zamojszczyźnie (XI 1942), tzw. krwawej niedzieli (11 VII 1943) - identyfikuje postacie: Władysława	Uczeń: - zna daty: zamordowania rodziny Ulmów (24 III 1944) - identyfikuje postać: Stepana Bandery - opisuje przebieg powstania w getcie warszawskim - przedstawia stosunek państw zachodnich do Holokaustu	Uczeń: - ocenia postawy Polaków wobec polityki okupantów - ocenia postawy Polaków wobec Holokaustu

			Ulmów – przedstawia założenia Generalnego Planu Wschód – wyjaśnia, w jakim celu okupanci prowadzili walkę z polską kulturą	Bartoszewskiego, Zofii Kossak-Szczuckiej, Witolda Pileckiego, Jana Karskiego – omawia wysiedlenia na Zamojszczyźnie i ich skutki – charakteryzuje warunki życia w getcie – opisuje postawy Polaków wobec Holokaustu – przedstawia przyczyny i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego na Kresach Wschodnich		
5. Plan „Burza” i powstanie warszawskie	1. Plan „Burza” i jego przebieg 2. Przyczyny wybuchu powstania warszawskiego 3. Wybuch	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: godzina „W” – zna czas trwania powstania	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: plan „Burza”, rzuty – zna daty: opracowania	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Ostra Brama” – zna daty: operacji „Ostra	Uczeń: – identyfikuje postać: Ericha von dem Bacha-Zelewskiego – omawia okoliczności	Uczeń: – ocenia decyzję władz polskiego podziemia dotyczącą wybuchu powstania,

	powstania 4. Walki powstańcze 5. Upadek i skutki powstania	warszawskiego (1 VIII–2 X 1944) – przedstawia przyczyny i opisuje skutki powstania warszawskiego	planu „Burza” (1943/1944) – identyfikuje postać: Tadeusza Komorowskiego ps. Bór, Leopolda Okulickiego – przedstawia założenia planu „Burza” – charakteryzuje etapy przebiegu powstania warszawskiego	Brama” (VII 1944) – identyfikuje postać: Antoniego Chruściela ps. Monter – opisuje realizację planu „Burza” na Kresach Wschodnich – przedstawia sytuację w Warszawie w przededniu powstania i opisuje jej wpływ na bezpośrednią decyzję wydania rozkazu o wybuchu powstania – omawia postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego	polityczne i militarne, które wpłynęły na podjęcie decyzji o wybuchu powstania w Warszawie	uwzględniając sytuację międzynarodową i wewnętrzną – ocenia postawę aliantów zachodnich i ZSRS wobec powstania warszawskiego
6. Polacy w koalicji anty-hitlerowskiej	1. Armia Polska we Francji 2. Polskie Siły Zbrojne w Wielkiej Brytanii	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie	Uczeń: – zna daty: walk o Narwik (V 1940), walk o Tobruk (VIII – XII 1941), walk o Monte Cassino (V	Uczeń: – zna daty: powstania armii gen. Z. Berlinga w ZSRS (V 1943), bitwy pod Falaise	Uczeń: – identyfikuje postacie: Zygmunta Szyszko-Bohusza, Karola Świerczewskiego	Uczeń: – ocenia udział Polaków w walkach na frontach II wojny światowej

	3. Polacy podczas walk w Europie Zachodniej 4. Wojsko Polskie w ZSRS	– wymienia i wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, bitwa o Anglię, oblężenie Tobruku, Monte Cassino, Arnhem)	1944), bitwy pod Lenino (X 1943) – identyfikuje postać: Władysława Andersa – wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej	(VIII 1944), bitwy pod Arnhem (IX 1944) – identyfikuje postacie: Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego, Zygmunta Berlinga – opisuje szlak bojowy polskich jednostek wojskowych walczących na lądzie, na morzu i w powietrzu na wszystkich frontach II wojny światowej	– charakteryzuje proces formowania się polskich oddziałów wojskowych we Francji	
7. Sprawa polska pod koniec wojny	1. Polska lubelska 2. Jałta a sprawa polska 3. Represje wobec Polskiego Państwa Podziemnego 4. Tymczasowy Rząd Jedności	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Manifest PKWN, Polska lubelska, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej (TRJN) – zna daty:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Partia Robotnicza (PPR), proces szesnastu – zna daty: powstania PPR (1942), konferencji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Krajowa Rada Narodowa (KRN), Niepodległość („NIE”) – zna daty: powołania KRN	Uczeń: – identyfikuje postacie: Iwana Sierowa, Jana Stanisława Jankowskiego, Kazimierza Pużaka – wyjaśnia, w jaki sposób decyzje Wielkiej Trójki w	Uczeń: – ocenia stosunek wielkich mocarstw do sprawy polskiej

	Narodowej	ogłoszenia Manifestu PKWN (22 VII 1944), powstania TRJN (VI 1945) – wyjaśnia, w jakich okolicznościach komuniści przejęli władzę w Polsce – omawia okoliczności i skutki powstania TRJN	w Teheranie (1943), konferencji w Jałcie (II 1945), procesu szesnastu (VI 1945), – identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Leopolda Okulickiego, Bolesława Bieruta – wymienia postanowienia konferencji w Teheranie i w Jałcie dotyczące sprawy Polski – przedstawia najważniejsze etapy procesu przejmowania władzy w Polsce przez komunistów – przedstawia metody działania polskich komunistów w celu przejęcia władzy w państwie	(31 XII 1943/1 I 1944), powstania Rządu Tymczasowego Rzeczypospolitej Polskiej (XII 1944), rozwiązania AK (19 I 1945) – identyfikuje postacie: Edwarda Osóbki-Morawskiego, Augusta Emila Fieldorfa ps. Nil – podaje przejawy zależności powojennej Polski od ZSRS – opisuje metody represji zastosowane przez komunistów wobec Polskiego Państwa Podziemnego	Teheranie łamały postanowienia <i>Karty atlantyckiej</i> – omawia postawy działaczy Polskiego Państwa Podziemnego wobec reżimu komunistycznego	
--	-----------	---	--	---	--	--

POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU II						
ROZDZIAŁ III: ŚWIAT PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ						
1. Powojenny podział świata	1. Skutki II wojny światowej 2. Konferencja w Poczdamie 3. Procesy norymberskie 4. Powstanie ONZ 5. Plan Marshalla 6. Okupacja Niemiec	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Narodów Zjednoczonych, Karta Narodów Zjednoczonych – zna daty: podpisania Karty Narodów Zjednoczonych (VI 1945), konferencji poczdamskiej (VII–VIII 1945) – identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Harry'ego Trumana – wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie – przedstawia cele ONZ	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: układ dwubiegunowy, procesy norymberskie, Rada Bezpieczeństwa ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ, <i>Powszechna deklaracja praw człowieka</i> , strefa okupacyjna – zna daty: konferencji założycielskiej ONZ (IV 1945), I procesu norymberskiego (XI 1945 – X 1946), uchwalenia <i>Powszechnej</i>	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: plan Marshalla (Europejski Plan Odbudowy), denazyfikacja, demilitaryzacja, dekartelizacja, demokratyzacja – zna daty: ogłoszenia planu Marshalla (VI 1947) – identyfikuje postacie: Clementa Attlee, George'a Marshalla – wskazuje na mapie państwa, które przyjęły pomoc USA w ramach planu Marshalla – przedstawia	Uczeń: – wyjaśnia, dlaczego państwa Europy Wschodniej nie skorzystały z planu Marshalla – wyjaśnia, w jaki sposób zrealizowano w Niemczech zasadę czterech D – porównuje politykę państw zachodnich i ZSRS wobec Niemiec pod okupacją	Uczeń: – ocenia znaczenie powstania ONZ i NATO

			<i>deklaracji praw człowieka (1948)</i> - wskazuje na mapie podział Europy na blok zachodni i wschodni - przedstawia bilans II wojny światowej dotyczący strat ludności i zniszczeń - omawia strukturę ONZ i jej działalność w okresie powojennym - opisuje politykę zwycięskich mocarstw wobec Niemiec	polityczne skutki II wojny światowej - wyjaśnia przyczyny dominacji USA i ZSRS w powojennym świecie		
2. Początek zimnej wojny	1. Ekspansja komunizmu w Europie 2. Doktryna Trumana 3. Kryzys berliński 4. Powstanie NATO	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: żelazna kurtyna, zimna wojna, mur berliński - zna daty:	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: doktryna Trumana, blokada Berlina - zna daty: Zachodniego,	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: Bizonia, powstanie berlińskie - zna daty: przemówienia W.	Uczeń: - identyfikuje postać Waltera Ulbrichta - wyjaśnia genezę blokady Berlina Zachodniego - podaje przyczyny	Uczeń: - ocenia politykę ZSRS wobec państw Europy Środkowo-Wschodniej - ocenia politykę państw

	5. Powstanie berlińskie 6. Powstanie dwóch państw niemieckich 7. Budowa muru berlińskiego	proklamowania RFN (IX 1949), powstania NRD (X 1949), budowy muru berlińskiego (1961) – identyfikuje postać: Harry’ego Trumana – wskazuje na mapie terytorium RFN i NRD – wyjaśnia, czym była zimna wojna – przedstawia przyczyny powstania dwóch państw niemieckich	NATO – zna daty: ogłoszenia doktryny Trumana (III 1947), blokady Berlina Zachodniego (VI 1948–V 1949), powstania NATO (1949) – identyfikuje postać: Konrada Adenauera – wskazuje na mapie żelazną kurtynę – przedstawia sposób przejmowania władzy przez komunistów w państwach Europy Środkowo-Wschodniej – wyjaśnia, w jaki sposób doktryna Trumana miała powstrzymać rosnące wpływy komunistów na	Churchilla w Fulton (III 1946), powstania Bizonii (1947), powołania Trizonii (1949), powstania berlińskiego (VI 1953) – wskazuje na mapie podział Niemiec na strefy okupacyjne – przedstawia proces powstania dwóch państw niemieckich	wybuchu powstania berlińskiego – omawia różnice między państwami niemieckimi	okupacyjnych wobec Niemiec
--	--	--	---	---	--	-----------------------------------

			świecie - wskazuje okoliczności powstania NATO - opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego			
TSW – Historia muru berlińskiego	1. Miasto podzielone żelazną kurtyną 2. Ucieczka do lepszego świata 3. Solidarni z berlińczykami 4. Upadek muru	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminu: mur berliński - zna daty: rozpoczęcia budowy muru berlińskiego (VIII 1961), zburzenia muru berlińskiego (XI 1989), zjednoczenia Niemiec (1990) - wymienia przyczyny zbudowania muru berlińskiego - omawia okoliczności upadku muru berlińskiego	Uczeń: - identyfikuje postać: Helmuta Kohla - wyjaśnia, jaką rolę w propagandzie komunistycznej odgrywał mur berliński - wyjaśnia, dlaczego ludzie uciekali do Berlina Zachodniego	Uczeń: - identyfikuje postacie: Johna Fitzgeralda Kennedy'ego, Ronalda Reagana	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminu: Checkpoint Charlie - zna daty: śmierci pierwszej ofiary (VIII 1961) przy próbie przekroczenia muru berlińskiego, wydarzeń przy Checkpoint Charlie (1961) - opisuje, jak budowano mur berliński - wyjaśnia, w jaki sposób opinia międzynarodowa zareagowała na budowę muru berlińskiego	Uczeń: - ocenia znaczenie, jakie dla podzielonego Berlina miały wizyty prezydentów USA J.F. Kennedy'ego i R. Reagana

3. Za żelazną kurtyną	1. ZSRS po II wojnie światowej 2. Kraje demokracji ludowej 3. Odwilż w bloku wschodnim 4. Powstanie węgierskie 5. Polityka odprężenia	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: kraje demokracji ludowej, powstanie węgierskie - zna datę: wybuchu powstania węgierskiego (X 1956) - omawia cechy charakterystyczne państw demokracji ludowej - wymienia przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1956 r.	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: odwilż, tajny referat Chruszczowa, destalinizacja, Układ Warszawski - zna daty: śmierci J. Stalina (5 III 1953 r.), powstania Układu Warszawskiego (1955), XX Zjazdu KPZR (II 1956) - identyfikuje postać: Nikity Chruszczowa - wyjaśnia znaczenie śmierci Stalina dla przemian w ZSRS i krajach demokracji ludowej - omawia przejawy odwilży w ZSRS - przedstawia najważniejsze tezy referatu N.	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG) - zna daty: powstania RWPG (1949), wkroczenia Armii Czerwonej na Węgry (XI 1956), końca okresu odprężenia między Wschodem a Zachodem (1960) - identyfikuje postacie: Josipa Broza-Tity, Ławrientija Berii, Imre Nagya - wyjaśnia, w jakich okolicznościach doszło do konfliktu między ZSRS a komunistycznymi	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: żdanowszczyzna, Kominform - zna daty: powstania Kominformu (IX 1947), - identyfikuje postać: Andrieja Żdanowa - charakteryzuje i porównuje sytuację społeczno-polityczną w ZSRS po zakończeniu II wojny światowej i po śmierci Stalina	Uczeń: -
------------------------------	---	--	---	--	--	---

			Chruszczowa na XX Zjeździe KPZR i konsekwencje wygłoszenia tego przemówienia – omawia okoliczności powstania i znaczenie Układu Warszawskiego – wymienia przejawy odprężenia w relacjach międzynarodowych w latach 1953–1960	władzami Jugosławii – charakteryzuje sposób sprawowania władzy i prowadzoną politykę przez N. Chruszczowa – przedstawia przebieg powstania węgierskiego z 1956 r.		
4. Daleki Wschód po II wojnie światowej	1. Wojna domowa w Chinach 2. Polityka wewnętrzna Mao Zedonga 3. Wojna koreańska 4. Klęska Francji w Indochinach	Uczeń: – zna datę: wojny w Korei (1950–1953) – wskazuje na mapie Koreę, Wietnam i Chiny – wymienia komunistyczne kraje Dalekiego Wschodu – omawia przyczyny i skutki	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Wielki Skok, rewolucja kulturalna – zna daty: wojny domowej w Chinach (1946–1949), początku Wielkiego Skoku (1958), rewolucji kulturalnej (1966–	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Kuomintang, reedukacja – zna daty: powstania Chińskiej Republiki Ludowej (X 1949), proklamowania Republiki Chińskiej (1949), bitwy pod	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Czerwona Gwardia (hunwejbini), Czerwona książeczka – zna daty: rozejmu w Panmunjongu (1953) – opisuje	Uczeń: – ocenia następstwa procesu dekolonizacji

		konfliktów w Azji w czasie zimnej wojny	1968) – identyfikuje postacie: Mao Zedonga, Kim Ir Sena, Ho Szi Mina – omawia sposoby realizacji i skutki tzw. Wielkiego Skoku w Chinach – wyjaśnia, w jaki sposób przebiegała rewolucja kulturalna w Chinach	Dien Bien Phu (1954) – identyfikuje postacie: Czang Kaj-szeka, Douglasa MacArthura – przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Chinach po II wojnie światowej – opisuje skutki polityki gospodarczej i kulturalnej Mao Zedonga – opisuje proces dekolonizacji Indochin	komunistyczne reżimy w Chinach i Korei Północnej, szczególnie uwzględniając stosunek władzy do jednostki – przedstawia rywalizację USA i ZSRS podczas wojny w Korei	
5. Rozpad systemu kolonialnego	1. Przyczyny rozpadu systemu kolonialnego 2. Powstanie Indii i Pakistanu 3. Konflikt indyjsko-pakistański	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: dekolonizacja, Trzeci Świat – wskazuje przyczyny rozpadu systemu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: metoda tzw. biernego oporu, Rok Afryki – zna datę: Roku Afryki (1960) – identyfikuje	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Indyjski Kongres Narodowy, Liga Muzułmańska, Organizacja Jedności	Uczeń: – zna daty: wojny w Algierii (1954–1962), wojny w Biafrze (1967) – identyfikuje postać: Charles’a de Gaulle’a – charakteryzuje	Uczeń: – przedstawia najważniejsze skutki polityczne i gospodarcze procesu dekolonizacji – ocenia rolę Mahatmy

	4. Upadek kolonializmu w Afryce 5. Kraje Trzeciego Świata	kolonialnego	postać: Mahatmy Gandhiego – przedstawia skutki rozpadu brytyjskiego imperium kolonialnego w Indiach – charakteryzuje problemy państw Trzeciego Świata po uzyskaniu niepodległości	Afrykańskiej (OJA), Ruch Państw Niezrzeszonych, neokolonializm – zna daty: powstania Indii i Pakistanu (1947), konferencji w Bandungu (1955) – wyjaśnia, jaką rolę w procesie dekolonizacji Indii odegrał Indyjski Kongres Narodowy – podaje przyczyny konfliktu indyjsko-pakistańskiego	konflikty zbrojne w Afryce w dobie dekolonizacji i po 1960 r.	Gandhiego w procesie dekolonizacji Indii
6. Konflikt na Bliskim Wschodzie	1. Powstanie państwa Izrael 2. Kryzys sueski 3. Wojna sześciodniowa i Jom Kippur 4. Konflikt palestyński pod koniec XX w. 5. Rewolucja	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Bliski Wschód, konflikt żydowsko-palestyński – omawia charakter konfliktu bliskowschodniego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: syjonizm, wojna sześciodniowa, wojna Jom Kippur, Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP) – zna daty:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: intifada, Autonomia Palestyńska, operacja „Pustynna burza” – zna daty: wydania deklaracji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kibuc, szyici, zamach w Monachium – zna daty: rezolucji ONZ o podziale Palestyny (1947), nacjonalizacji	Uczeń: – ocenia rolę światowych mocarstw w konflikcie bliskowschodnim

	islamska w Iranie 6. I wojna w Zatoce Perskiej	o	powstania Izraela (1948), wojny sześciodniowej (1967), wojny Jom Kippur (1973), I wojny w Zatoce Perskiej (1990) – identyfikuje postacie: Dawida Ben Guriona, Jasira Arafata – wskazuje na mapie rejon Bliskiego Wschodu i Zatoki Perskiej – przedstawia okoliczności, w jakich powstało państwo Izrael – wymienia przyczyny i skutki konfliktów izraelsko-arabskich – omawia konflikt w rejonie Zatoki Perskiej	Balfoura (1917), wojny o niepodległość Izraela (1948–1949), wojny izraelsko-egipskiej (X 1956), porozumienia w Camp David (1978), wybuchu intifady (1987), porozumienia z Oslo (1993) – identyfikuje postacie: Ruhollaha Chomeiniego, Saddama Husajna – omawia proces powstawania państwa Izrael i jego funkcjonowanie w pierwszych latach niepodległości – przedstawia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie	Kanału Sueskiego (1956), zamachu w Monachium (1972) – identyfikuje postacie: Gamala Abdela Namera, Menachema Begina – charakteryzuje i ocenia zjawisko terroryzmu palestyńskiego	
7. Zimna wojna i	1. Rywalizacja	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

wyścig zbrojeń	Wschód– Zachód 2. Kryzys kubański 3. Wojna w Wietnamie 4. Rządy Breżniewa 5. Praska wiosna	– wyjaśnia znaczenie terminów: praska wiosna, wyścig zbrojeń – zna datę: praskiej wiosny (1968) – identyfikuje postać: Fidela Castro – omawia przyczyny i skutki praskiej wiosny – wyjaśnia, na czym polegała rywalizacja między USA i ZSRS w dziedzinach: wojskowości i podboju kosmosu	– wyjaśnia znaczenie terminów: kryzys kubański, lądowanie w Zatoce Świń, odprężenie – zna daty: desantu w Zatoce Świń (1961), ogłoszenia blokady morskiej Kuby (X 1962), wojny w Wietnamie (1957–1975), interwencji wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji (20/21 VIII 1968) – identyfikuje postacie: Nikity Chruszczowa, Johna F. Kennedy’ego, Richarda Nixona, Leonida Breżniewa, Alexandra Dubčeka – przedstawia	– wyjaśnia znaczenie terminów: Vietcong, Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Czerwoni Khmerzy – zna daty: przejścia władzy na Kubie przez F. Castro (1959), Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (1973–1975), dyktatury Czerwonych Khmerów (1975–1979), – identyfikuje postać Dwighta Eisenhowera – omawia główne założenia polityki zagranicznej ZSRS i USA w latach 60. i 70. XX w. – przedstawia	– wyjaśnia znaczenie terminu: „gorąca linia” między Moskwą i Waszyngtonem – zna daty: umieszczenia pierwszego sztucznego satelity w kosmosie (1947), wystania pierwszego człowieka w kosmos (1961), lądowania na Księżycu (1969), – identyfikuje postacie: Pol Pota, Jurija Gagarina, Neila Armstronga	– omawia wpływy ZSRS na świecie i ocenia ich polityczne konsekwencje
----------------	---	---	--	--	---	---

			przyczyny i skutki konfliktu kubańskiego – przedstawia przyczyny i skutki amerykańskiej interwencji w Wietnamie – wyjaśnia okoliczności interwencji sił Układu Warszawskiego w Czechosłowacji	skutki rządów Czerwonych Khmerów w Kambodży		
8. Droga ku wspólnej Europie	1. Demokratyzacja Europy Zachodniej 2. Upadek europejskich dyktatur 3. Początek integracji europejskiej 4. Od EWG do Unii Europejskiej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: traktaty rzymskie, Unia Europejska, euro – zna daty: powstania EWWiS (1952), podpisania traktatów rzymskich (1957), powstania Unii Europejskiej (1993) – identyfikuje postać: Roberta	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), Europejska Wspólnota Energii Atomowej (Euratom), Komisja Europejska,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: plan Schumana, Rada Europejska – zna daty: ogłoszenia planu Schumana (1950), powstania Komisji Wspólnot Europejskich (1967) – wskazuje na mapie etapy rozszerzania EWG	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Europejskiej Współpracy Gospodarczej (OEEC), Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) – zna daty: rewolucji goździków (1974),	Uczeń: – ocenia gospodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej

		Schumana - wskazuje na mapie państwa założycielskie EWG - podaje przyczyny integracji europejskiej	Parlament Europejski, układ z Schengen, traktat z Maasticht - zna daty: podpisania układu w Schengen (1985), zawarcia traktatu w Maastricht (1992) - identyfikuje postacie: Konrada Adenauera, Alcida De Gasperiego - wskazuje na mapie państwa należące do UE - wymienia zjawiska, które wpłynęły na umocnienie się demokracji w Europie Zachodniej po II wojnie światowej - przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej	- omawia wpływ integracji europejskiej na rozwój gospodarczy i demokratyzację państw Europy Zachodniej - porównuje sytuację gospodarczą państw Europy Zachodniej i Wschodniej	końca dyktatury F. Franco w Hiszpanii (1975) - identyfikuje postacie: Antonia de Oliveiry Salazara, króla Juana Carlosa - wyjaśnia, w jaki sposób doszło do demokratycznych przemian w krajach Europy Zachodniej i Południowej	
9. Przemiany społeczne i	1. Rewolucja obyczajowa	Uczeń: - wyjaśnia	Uczeń: - wyjaśnia	Uczeń: - wyjaśnia	Uczeń: - wyjaśnia	Uczeń: - ocenia skutki

kulturowe w drugiej połowie XX w.	2. Ruchy kontestatorskie 3. Bunt studencki 4. Ruchy feministyczne 5. Terroryzm polityczny 6. Walka z segregacją rasową 7. Sobór Watykański II	znaczenie terminu: rewolucja obyczajowa – omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki	znaczenie terminów: ruch kontestatorski, hipisi, pacyfizm, feminizm, segregacja rasowa – zna daty: obrad Soboru Watykańskiego II (1962–1965), zniesienia segregacji rasowej w USA (1964) – identyfikuje postacie: Martina Luthera Kinga, Jana XXIII, Pawła VI – przedstawia przyczyny przemian społecznych i kulturowych w drugiej połowie XX w. – wymienia hasła ruchów kontestatorskich – przedstawia cele buntów	znaczenie terminów: rewolucja seksualna, kontrkultura, Greenpeace, Woodstock, terroryzm polityczny – zna daty: buntów studenckich we Francji (1968), festiwalu w Woodstock (1969), marszu w Waszyngtonie (1963) – wymienia przykłady zespołów rockowych, które miały wpływ na kształtowanie się kultury młodzieżowej lat 60. i 70. – omawia cechy charakterystyczne ruchów	znaczenie terminów: Frakcja Czerwonej Armii, Czerwone Brygady – identyfikuje postacie: Adreasa Baadera, Alda Moro – podaje przykłady wybitnych osobowości ruchów kontestatorskich – omawia genezę, przejawy i skutki terroryzmu politycznego	społeczne, kulturalne i polityczne przemian obyczajowych lat 60. XX w. – ocenia znaczenie reform Soboru Watykańskiego II
---	---	--	--	---	--	--

			studenckich w krajach zachodnich w latach 60. – wyjaśnia, na czym polegała walka z segregacją rasową w USA – wymienia skutki obrad Soboru Watykańskiego II	kontestatorskich – prezentuje poglądy ruchów feministycznych w XX w. – omawia przyczyny, przejawy i skutki buntów studenckich – opisuje walkę o równouprawnienie w USA		
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU III						
ROZDZIAŁ IV: POLSKA PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ						
1. Początki władzy komunistów w Polsce	1. Nowa Polska 2. Przesiedlenia ludności 3. Postawy polskiego społeczeństwa 4. Referendum ludowe 5. Sfałszowane wybory	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, referendum ludowe – zna daty: referendum ludowego (30 VI 1946), pierwszych powojennych wyborów	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: linia Curzona, repatrianci, akcja „Wisła”, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), „cuda nad urną”, demokracja ludowa – zna daty:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: partie koncesjonowane, Urząd Bezpieczeństwa (UB), Milicja Obywatelska (MO), cenzura przewencyjna – zna daty: polsko-sowieckiego	Uczeń: – identyfikuje postacie: Karola Świerczewskiego, Augusta Hlonda – przedstawia proces odbudowy ośrodków uniwersyteckich w powojennej Polsce – przedstawia różne postawy społeczeństwa	Uczeń: – ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu

		parlamentarnych (I 1947) - identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Bolesława Bieruta, Władysława Gomułki - wskazuje na mapie granice Polski po II wojnie światowej - przedstawia etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów	pogromu kieleckiego (1946), akcji „Wisła”(1947) - identyfikuje postać: Józefa Cyrankiewicza - wskazuje na mapie kierunki powojennych przesiedleń ludności na ziemiach polskich - omawia zmiany terytorium Polski po II wojnie światowej w odniesieniu do granic z 1939 r. - przedstawia przyczyny i skutki migracji ludności na ziemiach polskich po II wojnie światowej - omawia przyczyny i skutki akcji „Wisła” - przedstawia okoliczności i	układu granicznego (VIII 1945), uchwalenia „małej konstytucji” (II 1947), uznania nienaruszalności polskiej granicy zachodniej przez NRD (1950) i RFN (1970) - charakteryzuje międzynarodowe uwarunkowania ukształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej - przedstawia stosunek polskich partii politycznych do referendum ludowego - podaje przejawy zależności powojennej Polski od ZSRS	polskiego wobec nowej władzy oraz ich uwarunkowania polityczne, społeczne i ekonomiczne	
--	--	---	---	---	--	--

			skutki przeprowadzenia referendum ludowego – opisuje metody, dzięki którym komuniści zdobyli władzę w Polsce			
TSW – Jak Polacy zajmowali Ziemie Odzyskane?	1. Przejmowanie kontroli 2. Napływ osadników 3. Zagospodarowywanie Ziemi Odzyskanych 4. <i>Sami swoi</i>	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Ziemie Odzyskane – zna datę: początku napływu osadników na Ziemie Odzyskane (1945) – wymienia, skąd pochodzili osadnicy, którzy znaleźli się na Ziemiach Odzyskanych	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: szabrownictwo – zna datę: akcji „Wisła” (1947) – omawia proces przejmowania kontroli nad Ziemią Odzyskaną przez Polaków – omawia przyczyny napływu osadników na Ziemie Odzyskane – przedstawia postawy Polaków, którzy znaleźli się na Ziemiach Odzyskanych	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Ministerstwo Ziemi Odzyskanych – zna datę: utworzenia dywizji rolniczo-gospodarczej do przejmowania Ziemi Odzyskanych (1945) – identyfikuje postać: Władysława Gomułki – wyjaśnia, w jaki sposób propaganda komunistyczna upowszechniała	Uczeń: – identyfikuje postać: Augusta Hlonda – przedstawia rolę Kościoła katolickiego w integracji Ziemi Odzyskanych z Polską – wymienia przykłady filmowych adaptacji losów Ziemi Odzyskanych i ich mieszkańców	Uczeń: – ocenia politykę władz komunistycznych wobec Ziemi Odzyskanych

				ideę Ziem Odzyskanych – wyjaśnia, jak władze polskie traktowały Niemców zamieszkujących Ziemie Odzyskane		
2. Opór społeczny wobec komunizmu	1. Początek terroru 2. Podziemie antykomunistyczne 3. Represje komunistyczne 4. Jak ujawniano kulisy bezpieki?	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: żołnierze niezłomni (wyklęci) – identyfikuje postacie: Danuty Siedzikówny ps. Inka, Witolda Pileckiego – wymienia przykłady represji stosowanych wobec antykomunistycznego ruchu oporu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: podziemie niepodległościowe, Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN) – zna daty: powołania WiN (IX 1945), wykonania wyroków śmierci na Witoldzie Pileckim (1948), Danucie Siedzikównie ps. Inka (1948) i Emilu Fieldorfie ps. Nil (1953)	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego (MBP), Urząd Bezpieczeństwa (UB), Radio Wolna Europa – zna daty: wykonania wyroków śmierci na Zygmuncie Szendzielarzu ps. Łupaszka (1948), ucieczki Józefa Światły na Zachód (1953), rozbicia ostatniego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Narodowe Zjednoczenie Wojskowe – zna daty: powstania Radia Wolna Europa (1949) i jej rozgłosni polskiej (1951), procesu IV Zarządu Głównego WiN (1950), wykonania wyroków na członków IV Zarządu Głównego WiN (1951) – identyfikuje postacie: Mariana	Uczeń: – ocenia postawy działaczy podziemia niepodległościowego i żołnierzy niezłomnych

			- identyfikuje postacie: Jana Rodowicza ps. Anoda, Emila Fieldorfa ps. Nil, Jana Nowaka-Jeziorańskiego - wyjaśnia, jakie cele przyświecały organizacjom podziemia niepodległościowego - przedstawia metody działania organizacji podziemia niepodległościowego	- zgrupowania podziemia antykomunistycznego (1963) - identyfikuje postacie: Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszka, Józefa Światły - omawia sposób funkcjonowania komunistycznego aparatu terroru - wyjaśnia, jakie cele chciały osiągnąć władze komunistyczne poprzez stosowanie terroru wobec swoich przeciwników	- Bernaciaka ps. Orlik, Hieronima Dekutowskiego ps. Zapora, Franciszka Jaskulskiego ps. Zagończyk, Józefa Franczaka ps. Lalek - przedstawia okoliczności, w jakich ujawniono kulisy działalności komunistycznych służb bezpieczeństwa	
3. Powojenna odbudowa	1. Zniszczenia wojenne 2. Zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych 3. Reforma rolna 4. Nacjonalizacja	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa o handel, plan trzyletni - zna daty: ustawy	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: UNRRA, Centralny Urząd Planowania - przedstawia	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminu: Ministerstwo Ziemi Odzyskanych - zna datę: powołania	Uczeń: - ocenia skutki społeczne reform gospodarczych i planowej

	przemysłu i handlu 5. Plan trzyletni	– zna datę: wydania dekretu o reformie rolnej (IX 1944) – omawia założenia i skutki realizacji dekretów o reformie rolnej i nacjonalizacji przemysłu	o nacjonalizacji (I 1946), tzw. bitwy o handel (1947), planu trzyletniego (1947–1949) – przedstawia bilans polskich strat wojennych w gospodarce – opisuje zniszczenia wojenne Polski – wyjaśnia, na czym polegała bitwa o handel i jakie były jej skutki – podaje założenia planu trzyletniego i efekt jego realizacji	proces zagospodarowywania Ziem Odzyskanych – przedstawia straty dóbr kulturalnych w Polsce – określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu	Ministerstwa Ziem Odzyskanych (1945) – wyjaśnia, jak nowi mieszkańcy traktowali Ziemie Odzyskane – omawia przebieg odbudowy Warszawy	
4. Polska w czasach stalinizmu	1. Powstanie PZPR 2. Przemiany gospodarczo-społeczne 3. Próba kolektywizacji 4. Stalinizm w Polsce	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR), Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL)	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: system monopartyjny, system centralnego sterowania, plan sześcioletni,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: odchylenie prawicowo-nacjonalistyczne, „wyścig pracy”, Państwowe	Uczeń: – zna datę: podpisania porozumienia między rządem a Episkopatem (1950) – identyfikuje postacie:	Uczeń: – ocenia metody sprawowania władzy w Polsce na początku lat 50. – ocenia kult jednostki w Polsce w okresie stalinizmu

	5. Socrealizm 6. Konstytucja stalinowska z 1952 roku 7. Walka z Kościołem katolickim	– zna datę: przyjęcia konstytucji PRL (22 VII 1952) – identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, Bolesława Bieruta – podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinowskim	kolektywizacja, stalinizm, socrealizm – zna daty: powstania PZPR (XII 1948), planu sześcioletniego (1950–1955) – identyfikuje postać: Stefana Wyszyńskiego – podaje założenia planu sześcioletniego – omawia przyczyny i skutki kolektywizacji w Polsce – wskazuje cechy charakterystyczne socrealizmu w kulturze polskiej – przedstawia założenia konstytucji PRL z 1952 r. – przytacza przykłady terroru w czasach stalinowskich	Gospodarstwa Rolne, kułak, Związek Młodzieży Polskiej (ZMP) – zna datę: internowania S. Wyszyńskiego (1953–1956) – identyfikuje postacie: Jakuba Bermana, Hilarego Minca – przedstawia okoliczności powstania PZPR – przedstawia konsekwencje społeczne i ekonomiczne planu sześcioletniego – wymienia przykłady świadczące o stalinizacji Polski – omawia cele propagandy komunistycznej w czasach stalinizmu	Konstantego Rokossowskiego, Czesława Kaczmarka – wyjaśnia, dlaczego w Wojsku Polskim nadal występowały silne wpływy sowieckie – opisuje system represji władz komunistycznych wobec Kościoła	
--	---	--	--	---	---	--

5. Polski Październik	1. PRL po śmierci Stalina 2. Spory wewnętrzne w PZPR 3. Poznański Czerwiec 4. Początki rządów Gomułki	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminu: poznański Czerwiec - zna datę: polskiego Października (X 1956) - identyfikuje postać: Władysława Gomułki - wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r.	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: „polska droga do socjalizmu”, Służba Bezpieczeństwa (SB), odwilż październikowa - zna daty: wydarzeń poznańskich (28-30 VI 1956), wyboru W. Gomułki na I sekretarza KC PZPR (X 1956), - identyfikuje postać: Józefa Cyrankiewicza - omawia przejawy odwilży październikowej w Polsce - przedstawia przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca i	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: puławianie, natolińczycy - zna daty: śmierci J. Stalina (5 III 1953), obrad VIII Plenum KC PZPR (X 1956), końca odwilży w Polsce (1957) - identyfikuje postać: Edwarda Ochaba - wyjaśnia okoliczności zwołania VIII Plenum KC PZPR - omawia proces odwilży po dojściu W. Gomułki do władzy	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (MSW), „Po Prostu” - identyfikuje postacie: Adama Ważyka, Romana Strzałkowskiego - wyjaśnia, w jaki sposób <i>Poemat dla dorosłych</i> i publikacje w „Po Prostu” odzwierciedlały nastroje niezadowolenia społecznego w latach 50. XX w. - prezentuje poglądy natolińczyków i puławian	Uczeń: - ocenia postawy Józefa Cyrankiewicza i Władysława Gomułki wobec wydarzeń poznańskich
-----------------------	--	--	--	---	--	---

			polskiego Października w 1956 r. – prezentuje okoliczności dojścia Władysława Gomułki do władzy – charakteryzuje zakończenia okresu odwilży w Polsce w kontekście ograniczenia wolności słowa			
6. PRL w latach 1956–1970	1. Mała stabilizacja 2. Spór z Kościołem 3. Początek opozycji 4. Marzec 1968 r. 5. Grudzień 1970 r.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: obchody Tysiąclecia Chrztu Polski, Marzec '68, Grudzień '70 – zna daty: obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski (1966), wydarzeń marcowych (III	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: mała stabilizacja – zna daty: układu PRL–RFN (7 XII 1970), wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu (14–21 XII 1970) – identyfikuje postacie: Willy'ego Brandta, Stefana	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: peregrynacja, rewizjoniści, dogmatycy, <i>List 34</i> – zna daty: listu episkopatu polskiego do episkopatu niemieckiego (1965), opublikowania	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: polska szkoła filmowa, „Polityka”, „komandosi”, Zmotoryzowane Odwody Milicji Obywatelskiej (ZOMO) – identyfikuje postacie: Antoniego	Uczeń: – ocenia zachowanie władz PRL w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r. – ocenia rolę Kościoła katolickiego i środowisk studenckich w kształtowaniu opozycji wobec

		1968) – identyfikuje postać: Władysława Gomułki – wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń z marca 1968 r. i grudnia 1970 r.	Wyszyńskiego, Edwarda Gierka – charakteryzuje okres rządów W. Gomułki, w tym politykę zagraniczną PRL – przedstawia przebieg obchodów milenijnych – przedstawia przebieg wydarzeń marcowych 1968 r. – opisuje przebieg wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.	Listu 34 (1964), zdjęcia „Dziadów” z afisza w teatrze Narodowym (I 1968), ogłoszenia podwyżek cen żywności (12 XII 1970) – identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Jacka Kuronia, Karola Modzelewskiego, Adama Michnika, Henryka Szlajfera – charakteryzuje przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem katolickim – opisuje narodziny i działalność opozycji	Słonimskiego, Zbigniewa Cybulskiego, Tadeusza Różewicza, Andrzeja Munka, Wojciecha Jerzego Hasa – omawia stosunek władz PRL do inteligencji – wyjaśnia przyczyny i skutki kampanii antysemickiej w Polsce w 1968 r.	władz PRL
7. Polska w latach 70. XX wieku	1. „Druha Polska” Edwarda Gierka 2. Rozwój na kredyt	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: „druha Polska” – identyfikuje	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: „propaganda	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: ukryte bezrobocie, kino	Uczeń: – identyfikuje postać: Piotra Jaroszewicza – przedstawia	Uczeń: – ocenia okres rządów Edwarda Gierka

	3. Niepowodzenia gospodarcze 4. „Propaganda sukcesu” 5. Nowelizacja konstytucji	postać: Edwarda Gierka – wymienia cechy charakterystyczne rządów E. Gierka	sukcesu” – zna datę: nowelizacji konstytucji PRL (1976) – omawia wpływ zagranicznych kredytów na rozwój przemysłu ciężkiego i górnictwa – przedstawia zmiany w życiu codziennym Polaków za czasów rządów E. Gierka – wyjaśnia, na czym polegała propaganda sukcesu w czasie rządów E. Gierka	moralnego niepokoju – identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Zanussiego – wyjaśnia, dlaczego polityka gospodarcza E. Gierka zakończyła się niepowodzeniem – przedstawia okoliczności i skutki nowelizacji konstytucji w 1976 r.	wpływ kina moralnego niepokoju na kształtowanie postaw Polaków	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU IV						
ROZDZIAŁ V: UPADEK KOMUNIZMU						
1. Początki opozycji demokratycznej w Polsce	1. Czerwiec 1976 roku 2. Powstanie opozycji 3. Rozwój	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Czerwiec '76 – zna daty:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: spekulacja,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: ciche podwyżki, Ruch	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Wolne Związki Zawodowe	

	opozycji 4. Papież w Polsce	wydarzeń czerwcowych (VI 1976), wyboru Karola Wojtyły na papieża (16 X 1978) – identyfikuje postacie: Edwarda Gierka, Jana Pawła II – przedstawia okoliczności narodzin opozycji demokratycznej w Polsce – wyjaśnia wpływ wyboru Karola Wojtyły na papieża na sytuację w Polsce	Komitet Obrony Robotników (KOR), tajny współpracownik (TW) – zna daty: powstania KOR (IX 1976), I pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (VI 1979) – identyfikuje postacie: Jacka Kuronia, Adama Michnika, Antoniego Macierewicza, Stanisława Pyjasa – opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r. – określa cele i opisuje działalność KOR-u	Obrony Praw Człowieka i Obywatela (ROPCiO), drugi obieg, Konfederacja Polski Niepodległej (KPN) – zna daty: powstania ROPCiO (1977), utworzenia KPN (1979) – identyfikuje postacie: Zbigniewa i Zofii Romaszewskich, Leszka Moczulskiego, Anny Walentynowicz – wyjaśnia, dlaczego władze komunistyczne w mniejszym stopniu niż dotąd represjonowały ugrupowania opozycyjne	(WZZ), Ruch Młodej Polski (RMP) – zna datę: założenia WZZ (1978) – identyfikuje postacie: Stanisława Barańczaka, Andrzeja Gwiazdy, Krzysztofa Wyszковского, Bogdana Borusewicza – charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w.	
2. Powstanie	1. Strajki	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	

„Solidarności”	sierpniowe 2. Utworzenie NSZZ „Solidarność” 3. I Zjazd NSZZ „Solidarność” 4. Na drodze do konfrontacji	– wyjaśnia znaczenie terminów: wydarzenia sierpniowe, NSZZ „Solidarność” – zna datę: strajków sierpniowych (VIII 1980) – identyfikuje postać: Lecha Wałęsy – przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980 r.	– wyjaśnia znaczenie terminów: strajk okupacyjny, strajk solidarnościowy, 21 postulatów, porozumienia sierpniowe – zna daty: porozumień sierpniowych (31 VIII 1980), powstania NSZZ „Solidarność” (IX 1980) – identyfikuje postacie: Anny Walentynowicz, Stanisława Kani, Wojciecha Jaruzelskiego – omawia przebieg wydarzeń sierpniowych – wyjaśnia, w jaki sposób władze komunistyczne w Polsce przygotowywały się do konfrontacji	– wyjaśnia znaczenie terminów: Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), karnawał „Solidarności” – zna daty: przejęcia władzy przez W. Jaruzelskiego (1981), I zjazdu NSZZ „Solidarność” (IX–X 1981) – porozumień szczecińskich (VIII 1980), porozumień jastrzębskich (IX 1980) – identyfikuje postacie: Bogdana Borusewicza, Andrzeja Gwiazdy, Mieczysława Jagielskiego – omawia działalność NSZZ „Solidarność” w okresie tzw.	– wyjaśnia znaczenie terminu: kryzys bydgoski – zna daty: zamachu na Jana Pawła II (V 1981), kryzysu bydgoskiego (III 1981) – identyfikuje postacie: Ryszarda Kuklińskiego, Jimmy’ego Cartera – przedstawia reakcję ZSRS na wydarzenia w Polsce w 1980 r.	
----------------	--	---	---	---	---	--

			siłowej z opozycją	karnawału „Solidarności”		
3. Stan wojenny i schyłek PRL	1. Wprowadzenie stanu wojennego 2. Świat wobec sytuacji w Polsce 3. Reakcja społeczeństwa 4. Opozycja antykomunistyczna poza „Solidarnością” 5. Ostatnie lata PRL	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: stan wojenny – zna daty: wprowadzenia stanu wojennego (12/13 XII 1981), zniesienia stanu wojennego (22 VII 1983) – identyfikuje postacie: Wojciecha Jaruzelskiego, Lecha Wałęsy – przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce – wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), ZOMO, internowanie – zna daty: pacyfikacji kopalni Wujek (16 XII 1981), przyznania Pokojowej Nagrody Nobla L. Wałęsie (1983) – identyfikuje postać: Jerzego Popiełuszki – charakteryzuje przebieg stanu wojennego w Polsce – przedstawia reakcję społeczeństwa na stan wojenny – omawia	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Tymczasowa Komisja Koordynacyjna NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ) – zna daty: zawieszenia stanu wojennego (XII 1982), powstania OPZZ (1984), zamordowania ks. J. Popiełuszki (1984) – identyfikuje postacie: Grzegorza Przemyka, Zbigniewa Bujaka, Władysława	Uczeń: – zna daty: zamordowania G. Przemyka (1983) – identyfikuje postać: Kornela Morawieckiego – charakteryzuje opozycję antykomunistyczną w Polsce w latach 80. XX w.	Uczeń: – ocenia postawę społeczeństwa wobec stanu wojennego

			okoliczności zniesienia stanu wojennego w Polsce	Frasyniuka, Bogdana Lisa – przedstawia reakcję świata na sytuację w Polsce w okresie stanu wojennego – charakteryzuje sytuację PRL po zniesieniu stanu wojennego		
TSW – Jak Pomarańczowa Alternatywa walczyła z komunizmem?	1. Początki Pomarańczowej Alternatywy 2. Po co robić happeningi? 3. We Wrocławiu 4. Działalność po Okrągłym Stole	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Pomarańczowa Alternatywa – zna datę: szczytu aktywności ulicznej Pomarańczowej Alternatywy (1988)	Uczeń: – zna daty: pierwszych akcji ulicznych Pomarańczowej Alternatywy (1981), końca działalności Pomarańczowej Alternatywy (1990) – identyfikuje postać: Waldemara Fydrycha – wyjaśnia, jakie idee przyświecały Pomarańczowej Alternatywie	Uczeń: – identyfikuje postać: Krzysztofa Skiby – przedstawia okoliczności powstania Pomarańczowej Alternatywy – przedstawia stosunek Polaków do akcji podejmowanych przez działaczy Pomarańczowej Alternatywy	Uczeń: – wyjaśnia, jak władze reagowały na akcje Pomarańczowej Alternatywy – omawia działalność Pomarańczowej Alternatyw po Okrągłym Stole	Uczeń: – ocenia wpływ Pomarańczowej Alternatywy na kształtowanie postaw antykomunistyczn ych i obalenie komunizmu

			- wymienia przykłady akcji Pomarańczowej Alternatywy			
4. Rozpad bloku wschodniego	1. Kryzys ZSRS i zmiana sytuacji międzynarodowej 2. Próby reform w ZSRS 3. Jesień Ludów 4. Rozpad ZSRS	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pierestrojka</i>, <i>Jesień Ludów</i> - identyfikuje postacie: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa - przedstawia rolę Michaiła Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku wschodniego	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>głasność</i>, <i>usкорienie</i>, <i>aksamitna rewolucja</i>, <i>Wspólnota Niepodległych Państw (WNP)</i> - zna daty: obalenia komunizmu w Polsce, Bułgarii, Rumunii i na Węgrzech (1989-1990), rozpadu ZSRS (1990), zjednoczenia Niemiec (1990), rozwiązania ZSRS (XII 1991) - identyfikuje postacie: Wáclava Havla, Borysa	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mudżahedini</i>, <i>dżihad</i>, <i>efekt domina</i>, <i>Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE)</i>, <i>komitety helsińskie</i>, <i>Karta 77</i> - zna daty: interwencji zbrojnej ZSRS w Afganistanie (1979-1989), przejęcia władzy przez M. Gorbaczowa (1985), katastrofy w Czarnobylu (1986), ogłoszenia niepodległości	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: „<i>imperium zła</i>”, <i>pucz Janajewa</i> - zna daty: puczu Janajewa (1991), rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego (1991) - identyfikuje postać: Giennadija Janajewa - wyjaśnia, jakie były przyczyny rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego - wyjaśnia znaczenie katastrofy w Czarnobylu dla Europy i ZSRS	Uczeń: - ocenia rolę M. Gorbaczowa i R. Reagana w zmianie układu sił w polityce międzynarodowej

			Jelcyna – przedstawia przejawy kryzysu ZSRS w latach 80. XX w. – wymienia próby reform w ZSRS i określa ich skutki polityczne – wyjaśnia okoliczności rozpadu ZSRS	przez Litwę (1990) – identyfikuje postać: Nicolae Ceaușescu – charakteryzuje politykę R. Reagana i jej wpływ na zmianę sytuacji międzynarodowej – charakteryzuje wydarzenia Jesieni Ludów w państwach bloku wschodniego – omawia proces rozpadu ZSRS, uwzględniając powstanie niepodległych państw w Europie		
5. Początek III Rzeczypospolitej	1. Geneza Okrągłego Stołu 2. Okrągły Stół 3. Wybory czerwcowe 4. Budowa III Rzeczypospolitej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: obrady Okrągłego Stołu, wybory czerwcowe – zna daty: obrad Okrągłego Stołu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Obywatelski Klub Parlamentarny (OKP), sejm kontraktowy, hiperinflacja	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Ochrony Państwa (UOP), weryfikacja – zna daty: ponownego zalegalizowania	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu „gruba linia”/„gruba kreska” i problem z jego rozumieniem – zna datę: debaty	Uczeń: – ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian politycznych w Polsce

		(II–IV 1989), wyborów czerwcowych (4 VI 1989) – identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Wojciecha Jaruzelskiego – wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce	– zna daty: wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (VII 1989), powołania rządu T. Mazowieckiego (12 IX 1989) – identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Bronisława Geremka, Jarosława Kaczyńskiego – podaje postanowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu – prezentuje następstwa wyborów czerwcowych	NSZZ „Solidarność” (IV 1989), przyjęcia nazwy Rzeczpospolita Polska (29 XII 1989) – identyfikuje postacie: Czesława Kiszczaka, Leszka Balcerowicza, Krzysztofa Skubiszewskiego – omawia okoliczności zwołania Okrągłego Stołu – przedstawia reformy rządu T. Mazowieckiego	Miodowicz– Wałęsa (XI 1988) – identyfikuje postacie: Alfreda Miodowicza, Mieczysława Rakowskiego	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU V						
ROZDZIAŁ VI: POLSKA I ŚWIAT W NOWEJ EPOCE						
1. Europa po rozpadzie ZSRS	1. Europa na przełomie XX i XIX wieku 2. Rosja w nowej	Uczeń: – zna datę: wejścia Polski, Czech i Węgier do NATO	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: oligarchia	Uczeń: – ocenia rolę W. Putina w przywróceniu Rosji

	rzeczywistości 3. Wojna w Czeczenii 4. Wojna w Jugosławii	(1999) – identyfikuje postać: Władimira Putina – wyjaśnia okoliczności wstąpienia Polski, Czech i Węgier do NATO	Wspólnota Niepodległych Państw (WNP) – zna daty: powstania Wspólnoty Niepodległych Państw (1991), pomarańczowej rewolucji (2004), rozpadu Jugosławii (1991–1992) – identyfikuje postacie: Billa Clintona, Borysa Jelcyna – charakteryzuje rządy W. Putina w Rosji – wymienia problemy, z jakimi spotkały się podczas transformacji ustrojowej kraje postsowieckie – prezentuje skutki rozpadu Jugosławii	Euromajdan, rewolucja róż – zna daty: wojny w Jugosławii (1991–1995), ludobójstwa w Srebrenicy (1995), porozumienia w Dayton (XI 1995), rewolucji róż (2004), Euromajdanu (2013/2014) – identyfikuje postacie: Aleksandra Łukaszenki, Wiktora Janukowycza, Wiktora Juszczenki, Micheila Saakaszwilego – omawia proces demokratyzacji Ukrainy i Gruzji – przedstawia przyczyny i skutki wojen w byłej Jugosławii i	– zna daty: I wojny czeczeńskiej (1994–1996), II wojny czeczeńskiej (1999–2009), wojny o Osetię Południową (2008) – identyfikuje postacie: Dżochara Dudajewa, Ramzana Kadyrowa – charakteryzuje sytuację polityczną na Kaukazie i w Naddniestrzu	roli mocarstwa
--	--	---	--	--	---	-----------------------

				Czeczenii		
TSW – Terroryzm w walce o niepodległość	1. Pierwsze zamachy 2. Śmierć w teatrze 3. Atak na szkołę	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: terroryzm – wyjaśnia przyczyny narodzin terroryzmu czeczeńskiego	Uczeń: – zna datę: zamachu na szkołę w Biesłanie (2004) – wymienia przykłady zamachów terrorystycznych organizowanych przez bojowników czeczeńskich – omawia skutki społeczne i polityczne zamachów bojowników czeczeńskich	Uczeń: – zna datę: zamachu w teatrze na Dubrowce (2002) – identyfikuje postać: Szamila Basajewa – opisuje przebieg zamachu na teatr na Dubrowce – przedstawia przyczyny, przebieg i skutki zamachu na szkołę w Biesłanie	Uczeń: – zna datę: pierwszego ataku terrorystycznego w Rosji – przeprowadzonego o przez bojowników czeczeńskich (1995) – identyfikuje postać: Wiktora Czernomyrdina – omawia przebieg i skutki zamachu na szpital w Budionnowsku – opisuje działania władz rosyjskich skierowane przeciwko terrorystom czeczeńskim	Uczeń: – ocenia postawy bojowników czeczeńskich i postawę władz rosyjskich wobec problemu czeczeńskiego
2. Konflikty na świecie po 1989 roku	1. Daleki Wschód 2. Kraje afrykańskie 3. Współczesne konflikty na	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Al-Kaida – zna datę: ataku	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: polityka neokolonializmu,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: masakra na placu	Uczeń: – zna daty: ludobójstwa w Rwandzie (1994), wybuchu wojny	Uczeń: – ocenia problem terroryzmu – ocenia wpływ USA na sytuację

	świecie 4. Konflikt palestyńsko-izraelski 5. Wojna z terroryzmem	na World Trade Center (11 IX 2001) – identyfikuje postać: George’a W. Busha – wyjaśnia przyczyny i skutki wojny z terroryzmem po 2001 r. – przedstawia przyczyny dominacji USA we współczesnym świecie	apartheid, Autonomia Palestyńska – zna datę: inwazji USA na Irak (2003) – identyfikuje postacie: Osamy bin Ladena, Saddama Husajna – wyjaśnia, na czym polega polityka neokolonializmu i jakie niesie za sobą skutki – przedstawia przyczyny i charakter wojny w Iraku – omawia zjawisko terroryzmu islamskiego	Tiananmen, talibowie, tzw. Państwo Islamskie – zna daty: porozumienia izraelsko-palestyńskiego w Oslo (1993), masakry na placu Tiananmen (VI 1989), wybuchu wojny w Syrii (2011), aneksji Krymu (2014) – identyfikuje postacie: Nelsona Mandeli, Jasira Arafata, Icchaka Rabina, Szimona Peresa – przedstawia rozwój gospodarczy Chin i Japonii w drugiej połowie XX w.	domowej w Jemenie (2015) – identyfikuje postać: Baszara al-Asada – wyjaśnia, dlaczego manifestacja chińskich studentów w 1989 r. zakończyła się niepowodzeniem – wyjaśnia, jakie są przyczyny współczesnych konfliktów w Afryce	polityczną współczesnego świata
3. Polska w latach 90. XX wieku	1. Reformy gospodarcze 2. Koszty społeczne	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: plan	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: „wojna	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: popiwek	Uczeń: – ocenia przemiany polityczne i

	transformacji ustrojowej 3. Rozpad obozu solidarnościowego 4. Sytuacja wewnętrzna Polski 5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej	gospodarka wolnorynkowa, prywatyzacja – zna datę: uchwalenia Konstytucji RP (2 IV 1997) – identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Lecha Wałęsy, Aleksandra Kwaśniewskiego, Lecha Kaczyńskiego – wymienia najistotniejsze przemiany ustrojowe i ekonomiczne III Rzeczypospolitej	Balcerowicza, bezrobocie, pluralizm polityczny – zna daty: wdrożenia planu Balcerowicza (1990), wyboru L. Wałęsy na prezydenta (XII 1990), pierwszych w pełni demokratycznych wyborów do parlamentu (27 X 1991), wyboru A. Kwaśniewskiego na prezydenta (1995), wyboru L. Kaczyńskiego na prezydenta (2005) – identyfikuje postacie: Leszka Balcerowicza, Jacka Kuronia, Ryszarda Kaczorowskiego – omawia założenia, realizację i skutki	na górze” – zna daty: początku „wojny na górze” (1990), uchwalenia małej konstytucji (X 1992), noweli grudniowej (XII 1989), reformy administracyjnej (1997) – identyfikuje postacie: Jana Krzysztofa Bieleckiego, Jarosława Kaczyńskiego – omawia koszty społeczne reform gospodarczych – charakteryzuje scenę polityczną pierwszych lat demokratycznej Polski – przedstawia proces budowania podstaw prawnych III Rzeczypospolitej	– zna datę: rozwiązania PZPR (I 1990)	gospodarcze w Polsce po 1989 r.
--	---	--	--	--	--	--

			gospodarcze planu Balcerowicza – wyjaśnia przyczyny rozpadu obozu solidarnościowego – wymienia reformy przeprowadzone pod koniec lat 90. XX w. – omawia podstawy ustrojowe III Rzeczypospolitej w świetle konstytucji z 1997 r.			
4. Polska w NATO i EU	1. Polityka zagraniczna 2. Polska droga do UE 3. Polskie społeczeństwo wobec Unii 4. Polska w strukturach NATO 5. Polska w wojnie z terroryzmem	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: NATO, Unia Europejska – zna daty: przyjęcia Polski do NATO (12 III 1999), wejścia Polski do UE (1 V 2004) – identyfikuje postać: Aleksandra Kwaśniewskiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: referendum akcesyjne – zna daty: referendum akcesyjnego (VI 2003), udziału wojsk polskich w wojnie w Afganistanie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Trójkąt Weimarski, program „Partnerstwo dla Pokoju” – zna daty: podpisania Układu europejskiego (XII 1991), powstania Trójkąta	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Środkowoeuropejskie Porozumienie o Wolnym Handlu (CEFTA), grupa luksemburska – opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem	Uczeń: – ocenia rezultaty polskiego członkostwa w NATO i UE

		– przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE – wymienia korzyści, jakie przyniosła Polsce integracja z UE oraz wejście do NATO	(2002) i Iraku (2003) – identyfikuje postacie: Bronisława Geremka, Billa Clintona, Borysa Jelcyna – wymienia i omawia etapy integracji Polski z UE – przedstawia postawy Polaków wobec problemu integracji Polski z UE – omawia konsekwencje członkostwa Polski w NATO	Weimarskiego (1991), wyjścia ostatnich wojsk rosyjskich z Polski (1993), podpisania protokołu akcesyjnego Polski do Paktu Północnoatlantyckiego (1997), podpisania Traktatu nicejskiego (2000) – identyfikuje postać: Włodzimierza Cimoszewicza – określa główne kierunki polskiej polityki zagranicznej – wymienia i omawia etapy polskiej akcesji do NATO		
5. Świat w erze globalizacji	1. Globalizacja 2. Rewolucja informacyjna 3. Kultura masowa	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: internet, telefonia	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: amerykanizacja,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: antyglobaliści,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Dolina Krzemowa – omawia szanse i	Uczeń: – ocenia skutki zjawiska amerykanizacji kultury na świecie

	4. Globalna wioska czy globalne miasto? 5. Współczesne migracje	komórkowa, globalizacja – wyjaśnia, jakie szanse i zagrożenia niesie za sobą globalizacja – omawia zalety i wady nowych środków komunikacji	kultura masowa – opisuje przejawy globalizacji we współczesnym świecie – wskazuje cechy współczesnej kultury masowej – opisuje zjawisko amerykanizacji – przedstawia konsekwencje wzrostu poziomu urbanizacji współczesnego świata – wyjaśnia, na czym polega zjawisko przeludnienia	bogata Północ, biedne Południe, „globalna wioska” – wymienia poglądy przeciwników globalizacji – przedstawia skutki rozwoju turystyki – omawia przyczyny, kierunki i skutki ruchów migracyjnych we współczesnym świecie	niebezpieczeństwa dla człowieka, wynikające ze współczesnych zmian cywilizacyjnych	
6. Wyzwania współczesnego świata	1. Problemy demograficzne 2. Nierówności społeczne 3. Przestępczość zorganizowana 4. Zagrożenie terrorystyczne 5. Zagrożenia ekologiczne	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: przeludnienie – wymienia najważniejsze zagrożenia społeczne współczesnego świata	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: bogata Północ, biedne Południe – wymienia problemy demograficzne współczesnego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Czarna Afryka, Europol, efekt cieplarniany – określa przyczyny i skutki narastania nierówności	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: arabska wiosna, Państwo Islamskie, protokół z Kioto – zna daty: wejścia w życie protokołu z Kioto (2005),	Uczeń: – przedstawia działania podejmowane w celu niwelowania problemów demograficznych, społecznych i ekologicznych we współczesnym

			świata – wskazuje rejony świata, w których występują największe nierówności społeczne – prezentuje zagrożenia ekologiczne współczesnego świata	społecznych we współczesnym świecie – wyjaśnia, jakie zagrożenia niesie za sobą przestępczość zorganizowana – przedstawia działania współczesnego świata na rzecz poprawy stanu ekologicznego naszej planety	arabskiej wiosny (2010–2013) – przedstawia przyczyny i skutki przemian w świecie arabskim w latach 2010–2013 – wyjaśnia, na czym polegają kontrasty społeczne we współczesnym świecie	świecie
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU VII						